

MİRZA ESEDULLAH HAN GALİB

- Urdu edebiyat tarihçileri bu dilde gerçek anlamda çağdaş-yeni nesrin Galib ve Sir Seyyid Ahmed Han'la XIX. yüzyılda başladığını savunurlar. Galib 1850'lerden sonra Urdu dilinde kaleme aldığı mektuplarıyla düşüncelerin sade bir şekilde anlatılabileceğini kanıtlıyordu. Bu o güne dek görülmedik bir şeydi. Dilini Arapça ve Farsça'dan mümkün olduğunca arındırarak kolayca anlaşılabilmesine özen göstermiştir. Mektuplarını nesir şeklinde bir kitap aracılığıyla okuyuculara sunmamıştır.
- Ancak mektupları değişik adlar altında ve derleme biçiminde bir araya getirilmişti. Böylece nesirde başlattığı devrim niteliğindeki sade dile tanık olmamız kolaylaşmıştır. "Mektupları, hem üslup ve içerik bakımından zengindir, hem de sayı bakımından çok fazladır. İyimser bir tahmine göre Galib'in 600'den fazla mektup yazdığı belirtilmektedir. Özellikle

1857 ayaklanmasının ardından Delhi'nin viraneye dönmesinden sonraki yapayalnız kaldığı dönemde Galib, daha çok mektup yazmakla meşgul olmuştur.”

- Galib'in mektupları yenilikçi anlatımı, sözcükleri kullanmadaki yaratıcılık gibi özellikleri taşıması açısından yeni Urdu nesrine liderlik yapan bir tür olmuştur. Gazellerinde yarattığı olağanüstü ince hiciv sanatı mektuplarında da kendini belli eder. Kendinden sonraki kuşaklara engin bir ufuk açmış onların bu dille edebiyatlarında nasıl bir yol izleyeceklerini göstermiştir. Mektupları Urdu yeni nesir türünün biricik örnekleridir. Delhi'yle ilgili yazdıklarıysa şehrin o dönemine ait tarihi portresini yansıtır.
- Galib nesirde kullanılan ağır ve anlaşılması güç sözcükler, teşbih, istiare, deyim vb. kullanmaktan kaçınmıştı. Oysa bunlar mektuplar da dahil olmak üzere o dönem edebiyatında çok beğenilen anlatım özellikleriydi. Sade tarzın

güzelliđini ve de edebi olabileceđini mektuplarıyla kabul ettiren Galib olağanüstü bir řair oluřunun etkisiyle nesrini řiirselleřtirmiřti.

- Bazen kendisine dostlarının gönderdiği şiirler hakkında görüş bildirir ya da düzeltme yapardı.